

Lk; 3:23-38.

Ma egy igazán ritka, különleges és ünnepi alkalmat tartunk; ünnepeljük az édesapákat. Nem gyakran fordul elő ilyesmi. Míg a nőnap és az anyák napja komoly elismertségnek örvend, és nem igazán illik elfelejteni, addig az apáknak ugyan van elvileg valami napjuk, de a kb. a kutya se tudja, hogy mikor, s ha valaki véletlenül tudja, az se nagyon ünnepli. Tehát olyan nőt azért már láttunk, aki szóvá tette kicsit sértetten, hogy „*azért egy szál virágot hozhattál volna, hisz ma nőnap van*”, s ilyenkor a társadalom együttérzésére is számíthat fájdmában. De olyan férfiről még nem hallottam, akit azért sajnált volna a társadalom, mert még egy üveg bort se kapott apák napja alkalmából. Az apák mintha kicsit háttérben lennének. De most eljött a mi időnk. Ma az apákat állítjuk a központba. Titeket, kedves férfi testvérek. Ma egy ilyen ünnepet tartunk.

Viszont rögtön felvetődhet a kérdés, hogy ha már ünnep van, akkor miért ezt a kőunalmas igeszakaszt olvastam fel a Bibliából tele kiolvashatatlan és megjegyezhetetlen nevekkal, s miért nem valami izgalmasabbat. Kézenfekvő lenne a válasz, hogy az apaság egy kemény és nagy monotonia túrést igénylő dolog, s aki ébren kibírta a felolvasást, az érezheti úgy, hogy ő már felkészült az apaságra. – Nem erről van szó!

Akkor miért pont ez az ige? Szinte hallom legkedvesebb kritikusom hangját: „*Egy ilyen alkalomra, ahova olyanok is eljönnek, akik azért nem feltétlen mindennapi bibliaolvasók, miért egy ilyen ígét választasz? Hát végképp el akarod venni az emberek kedvét a Bibliától?*” – De természetesen nem is erről van szó.

Azért hoztam ma ezt az ígét, mert ebben a szakaszban kizárólag férfiakról van szó. A kimondhatatlan nevek mögött személyek, még hozzá édesapák vannak. Apák egész az első ember teremtésétől kezdve szépen sorban Jézus születéséig, az időszámításunk kezdetéig. Apák évezredekén átnyúló sora. És voltak köztük jó apák, és voltak köztük, akik nem olyan jó apák voltak. Vannak köztük ismertek és teljesen ismeretlenek is. De van bennük valami közös. S e közös az, hogy Istennek valamennyien fontosak! Isten ismerte mindet. Istennél mind számon vannak tartva. Isten könyvébe valamennyien név szerint be vannak jegyezve. Mind. **Mert az apák Istennek fontosak.** Manapság mintha az apaság kicsit olyan értékvesztett dolog lenne. Manapság mintha a férfiak és az apák valahogy nem számítanának. Az egész férfiaság és apaság mintha kicsit válságban lenne. A hangsúly eltolódott a férfiakról. A világban. De Istennél nem! Istennek az apák fontosak. Ezt mutatja a mai igeszakasz. Mi már unjuk olvasni a bibliai nemzetségtáblákat. Mi már lapoznánk. Isten nem unja, mert ő ismeri, szereti, és fontosnak tartja ezeket a férfiakat, akik továbbadták, nevelték, őrizték, a teremtéstől a megváltásig kísérték az életet. Istennek ma is fontosak az édesapák.

Persze azért a modern korban is vannak, akik látják az apák hihetetlen nagy felelősségét, és fontosságát. Balzac így ír az apaságról: „*A társadalomnak, a világnak az apaság a talpköve; minden összeomlik, ha a gyermekek nem szeretik apjukat.*” Na de ez még a XIX. század. Manapság már, még akik hangsúlyozzák is az apák szerepét, inkább részterületeket engednek meg nekik. „*Az anyák szeretik a gyermeket, az apák erősebb teszik őt.*” – hallhatjuk a „Sötétség kora” című filmben. John Gottman pedig (és az ő nyomán Pál Ferenc is) az apák érzelmi intelligenciára gyakorolt kihagyhatatlan szerepét hangsúlyozza, amit kísérletekkel igazoltak is. De azért ha akadnak is, akik az apaságot hasznosnak ismerik el, legyünk őszinték, az apaság kicsit kiszorult. A mai társadalomanyaközponjú. Nincs semmi bajom az anyukákkal. Ők is kihagyhatatlanul fontosak. Csak megállapítom, hogy az egyoldalúság nem jó. Nem jó, hogy ma vitathatatlan evidenciának hiszik az emberek, hogy a nevelés az anya dolga. Nem. A nevelés a szülők dolga, melyre a Szentírás kifejezetten az apákat biztatja (Ef; 6:4). /Lehet, az apákat már akkor is jobban kellett biztatni erre./ De az is igaz, amit egy ausztrál pszichológus mond: „*Az apák szemszögéből manapság a következőképpen festenek a dolgok - nekünk egyszerűen meg kell küzdenünk azért a jogért, hogy apák lehessünk. A világ mintha nem akarná, hogy szülők legyünk. Inkább szeretné, ha későig az irodában dolgoznánk. ... Elég, ha jóra való férfiakkal illően mi fizetjük ki a számlákat.*” Meg kell küzdeni azért, hogy apák lehessünk. Azért, hogy a gyerekünk életében jelen lehessünk, ráadásul nem második anyukaként, hanem valóban férfiként, apaként. A közgondolkodás nem kedvez ennek. És sokan vannak, akik nem küzdenek meg az apaság megéléséért, hanem félreállnak, és nem törődnek a gyerekükkel. Talán ők sem látták már gyerekként, hogy egy férfinak mi dolga lenne a családban, mert az ő apjuk se igen volt jelen. Egy ilyen, apa nélkül felnövő fiú volt Jean-Paul Sartre, a francia, baloldali, közvéleményt befolyásoló filozófus és író. Tőle való lesz ma az utolsó modernkori idézetem: „*Jó apa nincsen, ez a szabály; nem a férfiakat kell okolni érte, hanem a végleg megromlott apa-gyermek viszonyt.*” A XIX. sz. közepétől a XX. sz. közepéig így változott meg a vélemény az apaságról. De mi nem menjük együtt a közvéleménnyel! Mi ne a dekadens gondolkodónak higgyünk, hanem Istennek! És Isten véleménye nem változott meg az apaságról. Isten változhatatlan ígéje szerint ma is jelentős dolog az apaság. Az apaságnak

méltósága van. S Istennek ez a rendje éppúgy nem változik a korokkal és a divatokkal, mint a gravitáció törvénye. Isten az apaságnak egyszer s mindenkorra súlyt adott. És erről is szól ez a mai felolvasott ige.

Mert ha valaki bírta figyelemmel mai ígénket a végéig, akkor emlékezhet rá, hogy a sorban utolsóként, azaz az időben elsőként ki van megemlítve az apák között. Emlékszik még valaki? – Az Isten. Maga az Isten, akit gyakran Atyaistenként nevezünk. (Ez némely feministának fáj ugyan, de Isten így mutatkozik be igéjében, ha tetszik, ha nem.) Isten az apaság örök modellje. S nekünk, férfiaknak, édesapáknak az a méltóság és megtiszteltetés jutott, hogy apaként kövessük ezt az isteni modellt, azaz apai jelenlétünkkel, gondoskodásunkkal, szeretetünkkel és szigorunkkal, gyengéd erőnkkel mutassuk fel gyermekeinknek az önekik is életet adó Istent. Ez a mi gyönyörű feladatunk. Látható jelenléteddel tedd kézzelfoghatóvá a láthatatlan Isten jelenlétét. Gondoskodásoddal tanúskodj a rólad is gondoskodó Istenről. Vigasztalásoddal, ahogy ölbe veszed pityergő kicsinyed, és letörölöd könnyeid, a mennyei Atya gyengédségét mutasd be gyermekeidnek. Azzal, ahogy megköveteled a szófogadást és tiszteletet, tanítod meg gyermekeidet az Isten helyes tiszteletért. De mindeközben mutasd meg gyermekeidnek azt is, hogy te nem hatalmaskodó mini isten vagy, hanem te is a hatalmas Isten fogadott gyermeke. A te életed is tőle van, te is alázattal neki engedelmeskedsz, és te, az erős apa le tudsz térdelni imádságban a még hatalmasabb, a mennyei Atya előtt. Ez a mi gyönyörű hivatásunk, kedves férfi testvérek, hogy lényünkkel, szeretetünkkel, példánkkal és persze szavainkkal is tanítsuk gyermekünket arra, hogy ki is az az életet adó Isten.

És még valami. Ezt is a mai ígénk mutatja meg, amelyről apránként kiderül, hogy egész izgalmas és sokat mondó, ha értő és imádságos lélekkel boncolgatjuk. Mert a mai ígének van egy íve. A férfiak, az édesapák évezredek átívelő hídja a teremtő, életadó Atyaistentől a megváltó és örökéletet adó Fiúistenig, Jézusig vezet el az ószövetség embereit. A mi dolgunk pedig pontosan ugyanez a gyermekeinkkel kapcsolatban. Úgy vezetgetni gyermekeinket, akik először bennünk a hatalmas atyát látják, hogy felnevelkedvén bennünk egyre inkább meglássák testvért, aki maga is megváltásra szorul, de aki már ismeri a megváltó Jézust, és oda tudja hozzá vezetni a felnövő gyermekeket, hogy ők is részesüljenek a bűnbocsánat felszabadító örömeiben, a Jézussal való élet áldásaiban, és majd végül az örökéletben. Ha tudjátok így vezetni az életadótól rátok bízott gyermekeket, akkor rácsáfoltok a XX. század apaságot tagadó bölcsességeire, és megmutatjátok, hogy igenis vannak jó apák. Jó apák vagytok, akik felelősen szeretitek gyermekeiteket. Jó apák vagytok, akik gondoskodtok róluk. Jó apák vagytok, akik most a templompadban gyermekeitekkel ültök, és életetekkel Istenre mutattok. Mert ez a jó apaság.

Nehéz feladat ez? Talán. Talán nehéz. De mi, férfiak, kedveljük a magas kihívásokat. És Isten segítségét alázatosan kérve teljesíthetjük küldetésünket. Jó apák lehetünk. Ámen.

1. Ki az első és az utolsó megemlített személy a felolvasott igeszakaszban? Kik kötik össze őket?
2. A felsorolt nevekből nem túl sokat ismerünk. Szedjétek össze az ismerősöket, és mondjátok az életükről egy-egy jellemző gondolatot!
3. Szükség volt-e azokra, akiket nem ismerünk ahhoz, hogy a teremtő Istentől eljussunk a megváltó Krisztusig?
 - a) Mesélj az apukádról! Milyen ember, s milyen apa volt? Segítette-e a maga viselkedésével, példájával és szavaival, hogy megszeresd az Istent?
 - b) Keressétek ki az igehirdetésben az apaságról szóló idézeteket, és vitassátok meg a bennük található gondolatokat!
 - c) Férfiaknak: Ha már apa vagy, mesélj arról, hogy hogyan alakult ki az életedben az apaságérzet? Mennyire vagy „aktív” részese gyermekeid életének? Szeretsz-e apa lenni, s mit jelent számodra az apaság? S mit teszel azért, hogy felmutasd azzal, ahogy az apaságot megéled gyermekeidnek az Istent?
 - d) Nőknek: Engeded-e a férjednek, hogy apa legyen? Meg akarod tőle „menteni” a gyerekeket, vagy hagyod, hogy aktívan és a maga elgondolása szerint részt vegyen a gyerekek nevelésében? Jó apának tartod a férjedet? Mi az, amit ő tud megtanítani a gyerekeiteknek?